

ЗА РУЗВЕЛТА БУЛИ 46 СТЕЙТІВ, 28 МІЛІОНІВ ГОЛОСІВ

ВАШИНГТОН. — Докладніші обчислення голосів, відданих у президентських виборах у вівторок, показують, що за Ландона віддано 16 мільйонів 516 тисяч 995 голосів, а за Рузвелта 27,904 тисячі 949.

Рузвелтова більшість (11 мільйонів 387 тисяч 954 голоси) була найбільшою більшістю, яку колинебудь дістав американський президент.

Рузвелт дістав більшість голосів у кожному стейті північно-американського союзу з винятком двох, а саме: Мейн і Вермонт. Коли електори зберуться на церемоніальне віддання голосів на президента, Рузвелт дістане 523 голоси, а Ландон 8.

ЗРІСТ ДЕМОКРАТИЧНОГО ВПЛИВУ В КОНГРЕСІ.

ВАШИНГТОН. — Даючи подавляюче число голосів на Рузвелта, виборці пішли теж великою маєю за кандидатів Демократичної Партії.

Репрезентатив Демократичної Партії в палаті послів зростає з 308 голосів на 335; з цього приросту 13 походять з округ, де були демократичні ваканції, а 14 добуто від противників. Републіканці мають у палаті послів 88 місць; між ними вже є вчислений конгресмен Лемке, що кандидував як самостійний кандидат Партії Злуки на уряд президента Злучених Держав. Поступовці мають 7 місць, а Фермерсько-Робітничу Партію 5.

Зріст теж вплив Демократичної Партії в сенаті. Число демократів зросло з 69 на 74, причому вибір демократа Бюлова в Сант-Дакоті ще сумнівний. Число републіканців зменшилося з 22 на 17.

ІНШІ ВИСЛІДИ ВИБОРІВ.

Републіканці вибрали губернаторів лиш у 6 стейтах: Мейн, Монтана, Нью-Гемпшир, Норт-Дакота, Сант-Дакота і Вермонт.

Демократична Партія добула більшість у легіслатурі стейту Пенсильванія — перший раз за цілу новішу історію краю. Вона теж зменшила републіканську більшість у легіслатурі стейту Нью-Йорк та захопила нижчу палату легіслатури стейту Нью-Джерзі.

ОСЛАБЛЕННЯ ТАМАНІ ГОЛ.

НЬО-ЙОРК. — Політичні обсерватори годяться в тому, що останні вибори в місті Нью-Йорку показують ослаблення впливів центральної міської організації Демократичної Партії, так званої Тамані Гол.

Вони годяться в тому, що набудуче ця організація вже не тільки що не буде диктувати політики Демократичної Партії в місті, але не буде могла навіть втрутати немилим собі предложень.

СКАНДАЛЬНІ ПРОВАЛИ.

НЬО-ЙОРК. — Супроти цього, що на основі виборчого закону кожна партія, що ставить кандидата на уряд губернатора стейту, має добути щонайменше 50,000 голосів, або втратити право ставити такого кандидата набудуче, а комуністичний кандидат Роберт Майнер дістав усього 34,307 голосів, комуністична партія в стейті втратила становище законно-встановленої партії.

Неменше замітний факт, що Лемке, як кандидат Партії Злуки не дістав великого числа голосів у західних стейтах, де його прихильники заповідали йому велику побіду. У 24 стейтах середнього заходу Лемке не дістав навіть чверть мільйона голосів.

Губернатор Канзасу Ландон дістав у „своім“ стейті як кандидат на уряд президента Злучених Держав 375,917 голосів, а Рузвелт дістав там 424,226 голосів, або понад 48,000 голосів більше від місцевого губернатора.

СТРАЙК МОРЯКІВ ЖДЕ НА ІНТЕРВЕНЦІЮ УРЯДУ.

САН-ФРАНСІСКО. — Страйк моряків триває далі. Для поладження його не зроблено нічого.

Одна група власників кораблів жде вмикання в справу уряду, а власники дрібних портових кораблів пробують навязати з страйкарами безпосередні зносини.

ВІДІЛЮЮТЬ НЕБЕЗПЕЧНІ ЗАРАЗКИ.

НЬО-ЙОРК. — Інтернаціональна Дивізія Здоров'я Ракефелерівської Фундації придумала апарат, що відділює в сконцентрованій формі сильні хворобливі заразки, що викликають такі недуги, як інфлюенцу, жовту фебру та дитячий параліз.

Лікарі признають цей апарат винаходом незвичайної ваги для розсліду хворобозносних бактерій.

Апарат це певного роду центрифуга, себто апарат, що своїм оборотом викидає сталі тіла в рідині на край. Центрифуга обертається зо швидкістю 250,000 оборотів на хвилину.

Є ТЕПЕР У СОЮЗІ 33 ТАКІ ВІДІЛИ, ЩО ІМ БРАКУЄ ВІД ОДНОГО ДО П'ЯТОХ ЧЛЕНІВ, ЩОБ МАТИ 25 ЧЛЕНІВ. ОТЖЕ ПОСТАРАЙМОСЬ УПРОДОВЖ ЛИСТОПАДУ ТА ГРУДНЯ ДОПОВНИТИ ТЕ ЧИСЛО. ТИМ ЗДОБУДЕМО СОБІ ВЛАСНЕ ЗАСТУПНИЦТВО НА НАСТУПНУ КОНВЕНЦІЮ У. Н. СОЮЗУ, НЕ ПОТРЕБУЮЧИ ШУКАТИ ЗЛУКИ З ІНШИМИ МАЛИМИ ВІДІЛАМИ, А З ДРУГОЇ СТОРОНИ ЗРОБИМО ДОБРЕ ДІЛО І ДЛЯ У. Н. СОЮЗУ, БО ЗБІЛЬШИМО РЯДИ ЙОГО ЧЛЕНІВ.

АРЕШТУВАННЯ В СОКАЛЬСЬКІЙ.

Сокальська поліція перевела в читальні „Просвіти“ і в кооперативі в Шарпанях трус і арештувала Теодора Крука та крамаря кооператива. Перевела також трус у сокальській „Просвіті“ й арештувала купця Павла Мигала.

ХОТІВ БУТИ ВБИТИМ.

Оригінальне самовбивство придумав Францішек Фільонек з Вільна. Доцільно волочився під військовими магазинами, щоб стійковий його пострілів. Його плян не вдався, бо стійковий справді стріляв, однак не поцілив. Фільонек скопив і тоді виявилася правдива причина його присутності під магазинами.

ЧОЛОВІК ВІДРУБАВ ГОЛОВУ ЖІНЦІ.

В селі Заколі під Мінськом Мазовецьким знайшли 28-літню Станіславу Закшевську з відрубаною головою. Доходження ствердили, що злочину доконав її 25-літній чоловік. Станіслав, який пропав без вісти. Поліція веде розшуки в цілій околиці.

СМЕРТЬ АНГЛІЙСЬКИХ МІСІОНАРІВ.

Як повідомляє бразилійська преса, індіанці, що належать до племені каяпос, у бразилійській провінції Паро, в доріччі Ксінгу, напали на місіонарів англійської місії і, затягнувши їх глибини лісів, повбивали. Виправа, що вибралася шукати місіонарів, які відсім місяців не давали знаку життя, знайшла тільки подерту одіж і лист одного місіонаря, в якому пише, що можна вважати їх страченими.

МАГАЗИНУЮТЬ ЛЮДСЬКУ КРОВ.

Проф. Пієрані з університету у Пармі і проф. Форті з університету в Модені винайшли методу консервування крові на кілька днів, аберіаючи її перед усякими біологічними амінами. Винахід має велике практичне значіння, бо робить кров, призначену до трансфузії, придатною до вжитку на довгий час і позволяє робити запаси крові до вжитку у шпиталях і клініках.

ПІД ЗАКИДОМ ПРОТИДЕРЖАННЯ АКТІ.

Перед судом присяжних у Тернополі відбулася головна розправа проти бундівського студента теології Омеляна Обжуховського із Слобідки, якому закинуто, що поширював протидержання лютючки. Обвинуваченого засуджено на рік в'язниці і позбавлення громадянських прав на три роки.

ВРОДИЛИСЯ ЧЕТВЕРНЯТА.

Пані Перл Бриджез, 35-літня жінка фермера в Сенаті, Мізурі, що газдує на найменшій землі, вродила в понеділок коло пів до 7-мої години рано четвернята. Двоє з них скоро померли. Д-р Фредерик Спейдел, сільський лікар, помагав при родах при світлі нафтової лампи.

ВІДБУДОВА КИЄВА.

Із лівинградської „Правди“ довідуємося, що тепер перебудовують та відновлюють Київ, який за останні роки щораз більше занепадав і став страшенно брудний. Великі зміни доробили на Подолі; на місці відомої „толкучки“ (т. зв. контрактної площі) влаштували кленовий парк. Малі вулички скасовані та перемінені на бульвари. На Володимирському горбку вибудували дім з осідком Центр. Комітету Комуністичної Партії та совету комісарів. На Подолі вибудували дворець для кораблів і човнів. Правий беріг Дніпра, що притікає до Подолу, обведений гранітом; збіччя міста над Дніпром перемінені на твердищу. „Подол“ зветься тепер „Петрівкою“; є там усякі промислові фабрики.

КАРА ЗА НАМАГАНЕ ВБИВСТВО.

Перед окружним судом у Золочеві відбулася розправа проти Івана Лабунського, тов., обвинувачених у намаганні вбивстві постеруноків Вацлава Августиняка. Розправа скінчилася засудом Лабунського на 8 літ, Василя Безпалка на 6 і Олександра Настіна на 3 роки в'язниці.

ПОЛІЦІЯ ЗАСТРІЛИВ ЧОЛОВІКА.

На терені громади Шешівці, пов. Мостиска, пострілюючи з дитячим стрілецьким вестером двоє людей і хотів їх вилегітимувати, вони, як пише „Век Нови“, дали чотири революційні стріли. У відповідь на це пострілюючи стрілом з крика армією одного з них у черво. Показалося, що це був Мих. Помірков, мовляв, знайши застрілий в Батятич. В дорозі до лікарні Судовий Вишній ранений помер.

ЗНОВУ НАПАД НА ЖИДІВСЬКУ РОДИНУ.

Під дім 66-літнього Шуліма Гельббарта в Колгові, пов. Золочів, прийшли ввечері якісь замасковані люди і, викликавши його надвір, убили ударом якогось твердого предмету. Потім увійшли до мешканця і вбили його 48-літню жінку Геню. Доконавши вбивства, напасники забрали різні товари, мабуть і гроші.

СЛАВСЬКО — ТУРИСТИЧНИМ ОСЕРЕДКОМ.

У Свавську, кліматичний місцевості в Карпатах, викінчують будову великого туристичного захисту на 300 осіб. Громадська управа приступить незабаром, як повідомляє ПАТ, до будови нової льстятарської скочні на терені, який жертвувала фірма Бр. Гредель. Нові будівлі причиняться, що правда, до розбудови Славська як спортивного і туристичного осередка в Карпатах, але одночасно й до дальшого відчуження цієї української місцевості, яку щораз більше заливає чужинний елемент.

УКРАВ МІЛІОН.

Украв мільон французький поштовець урядовець Анрі Мішон, попросту з цілим мільйонком. Було це кілька місяців тому. Поліція не знайшла анічогось ніяких доказів його, вини, хоч і підозрювала його. Він станув перед судом і його звільнили. Та ось кілька днів тому його арештували, бо він, хоча, вбив одного чоловіка. Коли шукали зброї, знайшли в його портфелі поштовий на 500,000 фр., які він зловживав в одному белгійському банку. Крім цього його нарахена віддала поліції 20,000 фр., які він передав їй у день арештування. Найдивніше в тій історії те, що згідно з законом не можна потягати до відповідальності того за ту саку злочину, за яку його суд раз звільнили. Суд буде імовірно судити Мішона за те, що він був одвідувачником крадіжки і сховав гроші.

ГРАБУНКОВИЙ НАПАД НА СВАЩЕНИКА.

На дім латинського пароха в Байсках, пов. Пінчів, напали 8 замаскованих і озброєних бандитів і побивши кс. Завадзького по голові і плечах, забрали йому з бюрка 500 злотих і годинник. Коли забирали гардеробу з шафи, кс. Завадзький вискочив крізь вікно і паробив крику. Сполонені злодії лишили гардеробу і втекли з грішми та годинником.

КОЖНИЙ МУСИТЬ УМІТИ СКАКАТИ З ЛІТАКА.

Скакання легководом сталося у советській Росії не тільки національним спортом, але й увійшло в програму навчання заведених приватних шкіл при робітничих організаціях і т. п. В найближчих роках, як пише советська преса, в Росії не буде ні одного чоловіка, ні одної жінки пониже 60 літ, які не вдали б обов'язкового іспиту із скакання легководом із літака.

ФРАНЦІЯ РАДІЄ З ПРИВОДУ ВИБОРУ РУЗВЕЛТА

ПАРИЖ. — Майже вся французька преса, як теж поодинокі визначні люди, висказують своє велике задоволення з приводу вибору Рузвелта. Радість свою вони мотивують тим, що Рузвелт є за міжнародну кооперацію в торгівлі, в той час, коли Ландон був за економічну ізоляцію. А ліві французькі круги мотивують свою радість тим, що через вибір Рузвелта американський нарід висказався рішуче за демократію і проти фашизму.

НІМЦІ ПОЯСНЮЮТЬ ВИБОРИ НА СВІЙ ЛАД.

БЕРЛІН. — Німецька преса поміщує також прихильні статті про Рузвелта і каже, що таку переважачою перевагою у виборах здобув Рузвелт у першій мірі своєю персональністю. В винишніх хаотичних відносинах він ніколи не тратив голови, ні певності себе. Ці вибори, на гадку німецьких часописів, є тихим признанням принципу лідера й незамітний рух у бік однопартійного правління, в бік диктатури.

В-РИМІ ТАКОЖ ПОЯСНЮЮТЬ ВИБОРИ НА СВІЙ ЛАД.

РИМ. — Італійські часописи прихильно віднеслися до вислідів американських виборів. В офіційному журналі „Джорнале д'Італія“ італійський журналіст Вірджініо Гайда, якого вважають вістуном ідей самого Муссоліні, пише, що ці вибори дадуть змогу президентові „концентрувати політичну, економічну й практичну силу в такий спосіб, який європейські народи назвали диктаторським“. Про впливи цих виборів на економічні справи Америки Гайда пише, що „нарід Злучених Держав відчув, що економічне уздоровлення може бути досягнене тільки шляхом гострого обмеження індивідуальних свобод і шляхом обов'язуючої співпраці поодиноких груп під наглядом найвищого авторитету держави“.

В-АНГЛІЇ ПІДКРЕСЛЮЮТЬ СИЛУ ІНДИВІДУАЛЬНОСТІ.

ЛОНДОН. — В Англії вибір президента Рузвелта знайшов загальне одобрення. Лондонський „Таймс“ пише, що вибори ці є вдаряючим триумфом для особи Рузвелта, який, ідеологічно беручи, провадив цю кампанію майже сам. Вибори ці є ще й тим цікаві, що вони є „підтвердуючі“, а не „заперечуючі“. Про американські вибори все говорять, що люди йдуть масово голосувати тоді, коли не люблять якогось президента й хочуть зміни. Цей раз вони йшли голосувати, щоб висказати свою любов до президента і потвердити його політику. В обличчі цього факту, говорить „Таймс“, набудуче всі суспільні справи рішатиме вплив президента, а не вплив політичної організації, а навіть не конгресу. Ці обставини зважують на плечі президента велику відповідальність.

В СОВЕТАХ ПІШАТЬСЯ ТАКОЖ.

МОСКВА. — Советські офіційні круги висказують отверто своє велике задоволення з приводу вибору Рузвелта. Своєю радістю вони пояснюють тим, що Рузвелт прямуватиме до міжнародної кооперації й до успокоєння світа, а понад усе — до заіснення Америки з Советами, в той час, коли Ландон у цьому відношенні був „котом у мішку“. Совети сподіваються тепер присилки до Советів нового американського амбасадора. Від часу виїзду звіти Буліта Совети не мали американського амбасадора.

МАДРИД У ВОГНІ.

МАДРИД. — Еспанські революціонери, відсунувшись від саме місто, почали бомбардувати його з гармат і з літаків. Середина міста занялася й горить. Революціонери здобули також головне лютюське поле в Гетафе, відбираючи в той спосіб урядовим військам змогу оборонятися або атакувати літаками. Положення лівого уряду в Мадриді робиться майже безвиглядне.

ПОЛЬСЬКИЙ МІНІСТЕР БЕК У ЛОНДОНІ.

ЛОНДОН. — До Лондону приїхав польський міністер заграничних справ, Бек. Ціллю його подорожі є обговорити з британським урядом можливості жидівської еміграції до Палестини. Польський амбасадор у Лондоні, Рачинський, заявив, що в Польщі є нині 3,500,000 жидів. Вони живуть у прикрих економічних відносинах, що повстали наслідок загального зuboження Польщі. Частиину тих жидів Польща хотіла б виселювати до Палестини. Жидівське питання в Польщі стає щораз гостріше ще й тому, що серед польського населення зростає антисемітизм. Уряд бореться з тим, але без більших успіхів.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1898

Published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 61-53 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016.
4-0807.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НАНОВО ВИБРАНИЙ

Українські робітничі маси у своїй подавляючій більшості легше відітхнули, як почули, що Френклін Д. Рузвельт знову вибраний президентом на дальші чотири роки. Пишучи це, хочемо тільки ствердити факт, що сентимент української імміграції таки був по стороні теперішньої адміністрації. Український робітник таки щиро вірив, що ця адміністрація намагалась обхитити його долю. Голосуючи за неї, він виходив із цього założення, що доперва в наступних чотирьох роках буде можна Рузвельтові перевести ті реформи, які дадуть робітникам полікши й працю та можливість користатися з забезпечення на випадок безробіття, недуги, нещасливих випадків і т. д.

Президент Рузвельт вступив до Білого Дому в часі великої економічної катастрофи і великого безробіття. Лишаючи на боці його акцію в справі рятунку банків, його економічну спробу з „Новим Розділом“ і т. п., зазначимо, що властиву симпатію зеднав собі президент Рузвельт серед найбільшої безробітної верстви своєю федеральною допомогою програмою. Це була акція, на яку видано великанські суми. Подібної до неї — не практиковано ще в ніякій державі, коли брати під увагу її розмір. Але не забуваймо, що, поминаючи такі джерела доходу на цю акцію, як девальюація долара, решту видатків на допомогу покривано позичками. Себто зятягнено довги, які треба буде сплатувати. Заходить тепер питання, а що далі?

Наводимо тільки ту одну справу, щоб уже нею вказати на те, що наново вибраний президент матиме тепер далеко тяжчі проблеми до розв'язання, ніж їх мав досі. Бо тепер треба буде збалансувати бюджет, щоб не зятягати знову нових позичок. І треба буде довести край до цього, щоб він розвивався нормально, себто, щоб не творено варстатів праці в штучний спосіб, при допомозі грошей, видаваних державною скарбницею, і то видаваних не з нагромадженної готівки, а з зятягнених державою позичок.

Поновний вибір Рузвельта був виявом великої симпатії населення до особи президента. Тут багато заважив сентимент, і щодо цього нема ніякого сумніву. Але сентимент має є дуже, дуже змінливий. І за наступних чотири роки він може бути цілком відмінний від того, який є тепер. Це певно добре знає і сам президент. Він дівав від американського народу таке признание, як ніякий інший американський президент перед ним. Але зате спала на нього й надзвичайно велика відповідальність. По виборчій кампанії треба буде тепер братися за серйозне діло, бо мільони ждуть на працю і на праву життєвої стопи. А між ними мільонами є велика маса й українців — безробітних і позбавлених засобів на людське життя. Вони теж повіддавали свої голоси на Рузвельта, в надії, що стане краще.

Улас Самчук.

ВІЙНА І РЕВОЛЮЦІЯ

Друга частина „ВОЛИНИ“.

Передрук забороняється. — Авторські права застережені.

(47)

— Ей, ребя! За роботу! — репетує прищоватий москальсько. Ніби з неба впади ноші, рискалі, сокири. На з неба, а з під землі. Земля ця родючою стада на такі речі. За окопом он невеличке шатро і коло нього втовтується „нехлюдики“ у велетенських чоборниксах з попідв'язуваними австрійськими попругами, одвислими животами. Копити соромливим сивастим вусом димок, а в ньому притаковилося кілька „котюшків“. Щось вариться. З боків, тут і там купи знаряддя — руского й австрійського. Робітники підходять і беруть. Москалі ділять їх на партії.

— Ви, десятков, шінелі, сапачі і всякое таное барахно спачіть... Да, сукіні сини, не вавравать, ні то кантрабюшкі всісем...

— Ви, п'ятдесятков, тропов іскать. Больше вон там! — тикнув рукою на поле, що збігло до річки, засіяне колючими залізними ожинями, що розповзались у неладі, куди їм заманулося.

— А ви, хто по смелей і умней, судай Аружиче сабрать, но, чорт бярі, еслі которий бошку потеряет. Ти, малиш, — кивнув репанім носом на Во-

лодька — до первой групи ступай. А ви ружья, шашки, патрони — всю, аднім словом, сберіте, не дайте сирой земле етіх прекрасних вещей... Понялі?

— Понялі!
— Все понялі?
— Все!
— Марш!

І „нехлюдики“, що несе своє пригноблене тіло, зпереду, і десять молодих хлопчиків за ним розлізлися по ходах, сполученнях, бляндажах. Володько не відстає. Ось він у глибокому бляндажі. Причі з дротяними сітками. Стіл зі селянської хати. Під столом пляшки, кілька пар черевиків, бляшанки з консерв, рушники. Сиділи тут, кинули все і вивтікали десь до другої ями.

Але люди ті були працювати. Гляньте, чого тільки не понаробляли. Он вихід, сході з різьбленими поруччями. Далі перебіжка, ще далі майданчик для невідомих потреб, здьобаний стрільнями, які розкидали білі березові кілочки. Ніби бавилися тут, поки не посярилися і не розкидали... Онде Василь. Він, ще з одним дричить на ношах купу прогнилого мяса. Володько підбігає...

О. Сновіда.

ЛЕНІН ПРО УКРАЇНСЬКУ СПРАВУ

В Києві видали щойно більшовицьку цікаву для книжкових В. І. Ленін, Статті й речи об Українне. Книжка ця, що її радимо перестудіювати всім землякам, є скарбницею, з якої можна пізнати цілу облогу, цілий цинізм і (вираз не є сильний) цілу безличність померлого комуністичного диктатора, з якими він трактував українську справу й українську націю.

Перед війною виступає як великий оборонець прав України — навіть на повне самовизначення, на відділення від Росії. Нападає на інші російські партії, кадетів, лібералів, монархістів, за те, що не хочуть робити уступок українцям, а сам прикидається перед українцями як їх єдиний протектор і оборонець: він, його партія, ну і російський пролетаріат, якого виразником хоче бути і з якого перемогою нібито настане для України не життя, а рай.

Але разом з тою обороною українства голосить він конче потребу асиміляції, як конче потребу зеднання російських народів в одну велику державу, бо того нібито вимагає „економічний поступ“. Бере за приклад великі міста Америки. Так як там, мов у велетенській млині, перетоплюються іммігранти в одну американську націю, так повинно бути і в російській імперії. Тільки, що він зве це вже не асиміляцією (слово моглоб відстрашити українців), а „братнім союзом“ народу українського і російського.

Але ось вибухає революція. Тимчасовий уряд Керенського. І знову гремить Ленін проти цього уряду, що не хоче робити уступок національним домаганням України. Аж врешті приходять у 1917 р. жовтневий переворот. Ленін і його партія при владі. І аж тепер тиран з солодкими словами скидає маску! Він тепер відумує нову теорію: мовляв, він є за самовизначення всіх націй, і української теж, але це — взагалі; а в кожнім кон-

кретнім випадку справа вимагає окремого рішення. Наприклад, каже, він, бути за право розводу, але чи це значить, що ви апробуватимете кожний розвід, що руйнуватиме кожне подружжя?

Коли так, то чим же керуватися, чи дана нація має право на самостійність, чи ні? „Інтересами пролетаріату“ — відповідає Ленін. Коли інтереси пролетаріату цього вимагають — добре; але коли самостійність даної нації тим інтересом шкодить — геть з нею! Але це була лиш маска, прикривка, бо за „інтересами пролетаріату“ криється просто інтереси російської імперії. А вони вимагали, щоб Україна лишилася при Росії. Тому він випорідає війну Центральній Раді. Тому посилає до Антонова — Освеєнка, команданта російської армії, що сунула на Україну, наказ розстрілювати кожного селянина, в якого знайдуть кріс. А коли Україну здобуто, цинічно хвалиться, що тепер досить матимуть російські і вугля і збіжжя. Цинізм його доходить до того, що він з одної сторони лає німців,

які хотіли вивести з України 60 мільонів тон збіжжя, а вивезли тільки 9, і тут же тищить, що Росія не тільки хоче, але і зможе „взяти“ з України 50 мільонів тон збіжжя... За той самий акт насильства, хоч німці платили, а більшовики ні, клеє він Німеччину імперіалістичною державою, а Росію називає визвольницею уярмленої України...

Будучи в опозиції, він балакав, що ніколи не допустить до „наслідникового“ прилучення України до Росії; він прагне лише „добровільного“ союзу з нею. Але ось більшовики при владі і перша річ, яку робить Ленін, це посилає червону армію, яка вогнем і мечем скарала Україну і „добровільно“ прилучає її до імперії.

Хто хоче студіювати найоблуднішого, найцинічнішого політика, який дурманом фраз баламутив українських соціалістів і нарід, щоб у відповідну хвилину скочити обдурені і морально роззброєні нації до горла, хай студіює українську політику Леніна.

Може ці студії викликають нас, бодай на майбутнє, від старих гріхів. Може вщеплять, бодай тепер, основну думку, без якої завше лишимось рабами: ніколи, при ніяких обставинах, ворогові-чужинцеві не вірити! Завше надіятися лише на силу, тільки на силу, на ніщо крім власної сили.

ІТАЛІЙСЬКО-НІМЕЦЬКИЙ СОЮЗ

Нема вже ніяких сумнівів: між Італією й Німеччиною встановлюється найтісніша співпраця на полі закордонної політики. Міністер закордонних справ Італії, граф Чіано, зять Муссоліні, зазнав у Берліні триумфального прийняття. Навіть по школах припинили на один день навчання, а вчителям поручено зясувати всім школярам малих і великих німецьких міст, що за місце займає сучасна фашистська Італія та її провідники в боротьбі за ідеали європейської цивілізації. Німеччина твердить, що вона вже від кількох років переняла на себе роль охорони Європи від знов наступаючої Азії. Італія довгий час намагалася триматися щодо цього азійського

наступу, персоніфікованого в теоріях і практиці московським більшевизмом, досить нейтрально, — ліквідуючи комунізм у себе в середині, але підтримуючи назовні — навіть у відношенні до тієї самої більшовської Росії, — політику „невтручання у внутрішні справи інших країн“. В цій своїй нейтральності Італія була посунилася так далеко, що в тім часі, як німецька преса ні на хвилину не переставала інформувати німецьке громадянство й цілий світ про гримісний стан річей у Советях, про жахливий терор та голод в Україні, італійська преса, — щоб не дратувати советського посольства, — проходила повз ці факти мовчанкою. Італія взагалі цілу Росію збувала мовчанкою. Виняток робили тільки книжки, досить численні і досить критично написані, та більші місячні чи двотижневі журнали.

Італійсько-єтіопська війна прорвала цю мовчанку. Москва певна, як, зрештою, мало не цілий світ був певний, що Італія не витримає видатків колоніальної війни, і що — внаслідок того, італійський фашизм скрахе. Тому розпелася і почала голосити хрестовий похід проти фашизму взагалі, формуючи для того так звані народні фронти. Потім прийшли єспанські події, що виказали світові справжні цілі Москви, та її жахливі методи для досягнення влади в світі. Потім прийшли дуже поважні сутички в Комітеті для невтручання в єспанські справи, де советські делегати виявили безприклядний цинізм, обвинувачуючи з одного боку Німеччину, Італію та Португалію в несенні допомоги єспанським повстанцям, а з другого боку допомагаючи єспанському урядові грішми, людьми й воєнними припасами. Відповідь, що дав був італійський делегат Гранді на ці советські обвинувачення, була дуже переконлива: вона виказала, що італійський уряд, хоч і не подає до загального відомо багатьох фактів з діяльності советських агентів, проте дуже добре про неї поінформований. Гранді подав довжену лісту фактів, з іменами й точними датами, коли і в який спосіб советський у-

ряд активно втручався у внутрішні справи Єспанії, на користь комуністично-анархічного єспанського уряду. Німецький делегат зі свого боку представив другу довжену лісту. Світ опинився перед вражаючим образом тої гри, що відіграється в Єспанії: для всіх тих, хто це не розумів, стало ясним, що в Єспанії відбувається якщо не генеральний бій, то в усякому разі генеральна рететія бою двох ідеологій, двох світоглядів.

Для Німеччини перемога комуністичного єспанського уряду означалаб загрозу комунізації Франції і — потім безпосередню загрозу німецьким кордонам.

Для Італії перемога комуністичного єспанського уряду означала наступ безпосередніх московських впливів на Середземне море, де вона хотілаб панувати самостійно, або в найгіршому разі — в порозумінні з Англією, що потребує середземноморських шляхів для сполучення з Індією та Єгиптом. Італія, що до великої війни напружувала всі свої сили, щоб спаралізувати впливи Москви на Балканському півострові, бо через тодішню Сербію імперіальна Москва починала вже простягати свої руки до Адріатики, — ні як не може допустити, щоб нараз Москва опинилася в самому серці Середземномор'я.

Для Москви поразка єспанського уряду, що для нього вона витратила стільки засобів, була би незвичайно загрозна, бо з одного боку її міжнародний престиж був би підірваний, у цілком непоправний спосіб, а з другого боку опанування цілої Єспанії урядом генерала Франка, новим смертельним ворогом Москви, означалоб величезну загрозу пануванню московських агентів у Франції і сформуванню давню жданого блоку держав західної Європи проти Москви. Нема сумнівів, що теперішній союз Італії з Німеччиною — перша підстава й ланка цього величезного антимосковського блоку. Щоб у цьому переконатися, досить поглянути на статтю римського шоденника „Мессаджеро“, „Європейське післанництво“, де можна знайти такий багатозначний уступ:

„Обидві нації (Італія й Німеччина) мають важливу місію в Європі, і ця місія набирає ще більшої ваги з огляду на ті тенденції, які виникли, поліпшити й створити співпрацю саме в той момент, коли Європа виявляє найбільшу потребу в такому прикладі. Добра й дійсна співпраця між двома державами, що відзначаються міцною внутрішньою організацією, яка забезпечує їх від частих в парламентарному режимі урядових змін, повиннаб звільнити решту сухоходу від шкідливого звичаю переносити політичні інтереси в площину боротьби й інтриг, забуваючи про цілі колективної солідарності. В цьому розумінні, відвідни, що п. Чіано робить тепер у Берліні, сприяють не тільки все кращому вирівнюванню паралельної акції цих двох держав, але й можуть бути позитивні для цілої Європи, як добрий початок нової доби... Але, перш за все, треба унешкідливити один фактор, що постійно турбує й перешкоджає цьому поліпшенню: фактор лівого екстремізму, себто більшевизму, що намагається вкинути Європу в хаос і перешкодить злиттю та гармонізації націй і ситуації. Справжній ворог миру — це ота більшевизм і інфлітрація, що намагається пройти в можливо більшу скількість національних організацій, для їх затроєння. Без цього, Європа моглаб одного дня відняти себе і забезпечитися від розпаду. Саме цього не хоче більшевизм і саме тому його пропаганда так посилюється в останніх часах, за-

трувши національний організм Єспанії, ще донедавна здоровий, і посявши утворенням „народних фронтів“, що паралізують діяльність урядів і загрожують їх існуванню, нелад в інших націях. Кожного разу, як в Європі позначалося якесь поліпшення ситуації, чи то в окремих державах, чи в складних рамках інтернаціональної політики, більшевизм негайно мачав свої пальці, щоб не допустити до будьякого порозуміння в інтересах нормалізації життя Європи... Італія віддавна працює над переведенням спілки чотирьох — цебто Англії, Франції, Німеччини й Італії. Росія, а також і Польща, що, вважаючи себе „великою державою“, почувалася ображеною виключенням її поза рамки воєнних чотирьох, — робили все можливе, щоб до такого порозуміння чотирьох не допустити. Одним знайбільш вдатних ходів в Москві в цьому розумінні було зав'язання французько-російського договору, що звів на нівець всі зусилля Муссоліні. Тепер, — нема сумніву, — всі зусилля Муссоліні й Гітлера скеровуватимуться на те, щоб привести до зрвання французько-московського союзу. До цього вестимуть різні дороги, а між ними без сумніву в першу чергу фашистизація Єспанії, а потім і Франції. На єспанському ґрунті можна чекати великих сутичок між новими силами з одного боку і Москвою та теперішньою Францією з другого боку. Чи вилотяться вони в щось поважніше, про те ще трудно було сказати. Можливості тут всякі. В усякому разі, саме останніми днями Москва зазнала великої болючої поразки через відому відмову Бельгії від давнього французько-бельгійського воєнного союзу. Бельгія, з моментом зав'язання французько-московського союзу та збільшення в Франції московсько-більшовицьких впливів, почуває себе тепер загроженою не тільки з німецького боку, як з боку французького, — і тому домагається давньої передвоєнної нейтральності: вона не тільки не хоче більше забезпечувати Францію від німецького нападу, але навпаки, хоче бути забезпечена іншими державами від можливості французького нападу. Ось так змінюються політичні ситуації. Недавні вороги робляться приятелями, і недавні приятелі ворогами.

Для нас, українців, італійсько-німецьке порозуміння цікаве з огляду на його антимосковське вістря, як і те, що італійці завжди висловлювалися за повну незалежність будучої української держави. А це останнє може паралізувати в німецькій політиці впливи московських єдинонеділимців (яких це досить в Німеччині). Італія не має теж жадних інтересів в тому, щоб Україна залишалася чи знову збробилася будь-чиєю колючією. А це теж важне.

Євген Онацький, Рим.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПІТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 64, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбулись в суботу, 7 листопада, в галі під ч. 435 Мейн ул., в годині 7-й вечір. Пригадуємо членам, щоб принесли тікети або гроші за продаж тікетів з минулого балу, коли бажатимемо і скорого справоздання. — В. Матічук, предс.; С. Вінарьський, кас.; А. Вакулівський, секр.

ЧЕШТЕР, П. А. Бр. св. Арх. Михайла, від. 352, повідомляє всіх своїх членів, що звичайні місячні збори відбулись в неладі, 8 листопада, точно в годині 1:30 пополудні, в галі парохіальній. Напоминаємо членів, щоб не легковажили собі зборів, бо як член не приходить на збори, братство стоїть на місці, без якої активності. Таксамо пригадуємо членам, що Союзова кампанія для прелюдії нових членів мусить бути виконана ними, членами. — Мг. Ко-вальчук, секр.

Приятелика: Я дійсно не розумію твого Михайла: не любить спорту, не любить книжки, не любить театру, ані музики. Що ж він власного любить? Маруся (гордо): Мене!

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ЧИ МАЄМО КОРОЛЯ?

Америка тепер на роздоріжжі. В Америці роблять заходи нині й будуть робити їх далі по вітвірці (по виборах), щоби в Америці завести короля з божої ласки. І в Америці буде король, якщо президентом стане Рузвельт.

Так говорив дня 1. листопада в Дітроїт на радіо до тисяч людей о. Чарлз Коклін.

Цікаво, що каже о. Коклін нині? Чи справді він пічне рахувати 1936-тий рік як перший рік панування династії Рузвельтів?

КОРОЛЬ, ЧИ ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНІ БАНКИРИ?

На передбідні виборів загорив був про вибори американський автомобільний король Генрі Форд.

Запевняв він своїх співгромадян, що вітвіркові вибори вирішав, чи в Америці промислові й робітники мають дістати назад право вести промисли свободною ініціативою чи може вони далі мають о-ставатись під контролею, себ-то керівництвом, ініціативою банкірів.

Отже, на думку Форда, промислові й робітники втратили право вести промисли свободною ініціативою від об'яв-ля уряду Рузвельтом у 1932-тім році. Цю владу захопили від покровом і за дозволом Рузвельта ініціативою банкіри. Отже в 1936-тім р. пе-ред виборами стояли дві до-роги: як Рузвельт буде вибраний, промислами будуть керу-вати за його дозволом ініціативою банкіри; як буде вибраний Ландон, то ініціатива банкіри втратили би владу над промислами, а промислові й робітники ді-стали би назад у свої руки владу над промислами.

ЧОМУ ФОРДОВІ РОБІТНИКИ НЕ МАЮТЬ ВЛАДИ?

Як звисно, виграв Рузвельт. Отже нібито ініціативні банкіри далі мають владу над американськими промислами, а Генрі Форд і його робітни-ки не мають.

Яку владу в Фордових фаб-риках має Форд, робітники можуть не знати; але яку вла-ду в Фордових фабриках ма-ють Фордові робітники, це робітники знають дуже добре.

Отже, як влади не мають, то най вони знають, що цьому винуватий Рузвельт та його ініціативні банкіри.

Таку розумну філософію подав самий мудрець з Дір-борну.

КОМУНІСТИЧНЕ ГНІЗДО.

У передодень виборів вида-ла „східна дивізія Краєвого Республіканського Комітету“ острого до виборців не слу-хати письменників, згуртова-них у „федеральні письмен-ничі проекти Адміністрації „Поступу Праць“, зорганізова-ним урядом президента Рузвел-та.

Говорила „східна дивізія“ виборцям, щоби малися на ве-ликий остражності перед ці-ми письменниками на „реліф“, бо вони всі комуністи. Кому-ністи від самого споду до са-мого верху, до самого голо-ви цього „проекту“ у Вашинг-тоні, Генрі Г. Алсберга. Мов-ляв, це чистої води комуніст.

Чистої води комуніст Алс-берг подав у своїй публичній заяві, що він ніколи до ко-муністичної партії не належав і ніколи комуністичних погля-дів не мав. Як він хотів раз вибратися до Росії, комуністи його не пустили. Він улашто-вував віча проти обмеження свободи слова большевиць-ким урядом, а комуністи ці ві-ча розбивали.

Чи дивуватися тепер, що ця „східна дивізія“ не знайшла серед виборців багато послу-ху? Що мали собі думати ви-борці про виборчу кампанію, що на один бік представляла Рузвельта як претендента на королівську корону, на дру-

гий бік як тайного співника ініціативних банкірів, а на третій бік за основника ко-муністичних „ячейок“?

ПРОРОК ГОВОРІТЬ.

Як Вільям Рандольф Герст, власник великого числа газет, вертався в понеділок з Європи в Америку, газетарі питались його, чи захоче він сказати, як випадуть вибори президен-та Злучених Держав.

Так, говорив Герст, він ра-діий буде американцям сказа-ти, як випадуть вибори. Га-зетарі остерігали його, що вся-ке пророкування — ризикозна справа. Адже можна помили-тися. Чи захоче Герст заризи-кувати свою репутацію про-рока?

„Я вже заризиковав її“, — сказав Герст. І він сказав аме-риканцям, що їх найближчим президентом буде Алф Лан-дон.

На другий день Герстові га-зети поспішилися з донесе-нями, що в Америці президен-татувати буде Рузвельт.

Ось шкода, що не було з Герстом Бризбейна. Тоді Герст міг би сказати, що пре-зидентом буде Ландон, а Бризбейн, що президентом бу-де Рузвельт. І вийшло би таке, що хтось усе вгадав би. Як з тою бабою, що мала двох си-нів-угадків: як один скаже, що буде погода, а другий, що буде негода, один певно вга-дає.

Цілими місяцями йшли на-пасти на Рузвельта з боку ре-публиканців, що мовляв, Руз-вельт деспот, диктатор, коро-лівський претендент, комуні-стичний диктатор, приятель ініціативних банкірів, а для 4-го листопада, кілька годин по виборах, републи-

канський кандидат Ландон за-спільної справи добра нашого телеграфував до Рузвельта та краю. Це дух демократії.

Прийміть від мене щирі гра-туляції.

„Край промовив. Кожен а-мериканець прийме це рішен-ня та буде працювати для Якби в Америці не було

Алф. М. Ландон“.

Справді лекція демократії, якби в Америці не було

справжньої демократії, то не-гаймо якийсь генерал, недово-лений з рішення народу, схопив би за зброю та пішов би установляти уряд, який, на генеральський погляд, пред-ставляє народ.

УВАГА!

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! ЗАХОДАМИ ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА ЕЛИЗАБЕТУ, ВЛАШТУЄТЬСЯ

УВАГА!

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В ПАМ'ЯТЬ СВІТЛОГО ЗРИВУ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ ДО СТВОРЕННЯ „ВІЛЬНОЇ СОВОРНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ“

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8-ГО ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER) 1936 Р.

Свято розпочнеться ПАНАХИДОЮ по поляглих героях за волю України, в українській католицькій церкві св. Володимира, яку відправить о. П. Чаплинський над спеціально зладженою могилою. Просимо, щоб місцеві Організації на чолі своїх провідників виступили на панахиді

Дальше продовження Свята, почнуте з КОНЦЕРТОМ, відбудеться в годині 3-тій по-полудні, в Українським Народнім Домі, 214-216 FULTON STREET, ELIZABETH, N. J. — Вступ 25 центів для всіх.

Концертна програма обширна і відповідно підготована, буде віддана під управу джаквотича п. Ми-хайла Ядловського. — Вступне слово виступить о. П. Чаплинський. — Святочні промови виступить п. Е. Я-хович та п. Роман Слободян.

Українці, Громадяни Елизабет і околиць! Традиція нашої Державності не сміє затрачуватися. Нашим обов'язком є старанно плекати її повстання аж доки знова не відродимо її. Тому 18-цять літ, як постоїла наша Держава на землях України. Віддаймо ж честь тим Героям, що прийняли до її повстання. Уважаймо нашим обов'язком хотів раз вік бути прийнятими на одному з найбільших свят нашої Нації. Родичі подбайте, щоб Ваші дорослі діти прибули на Свято спільно з Вами.

Центральний Комітет У. Н. О.

УВАГА!

ХОЧЕТЕ НАСМІЯТИСЬ! — ХОЧЕТЕ БУТИ ВЕСЕЛИМИ ЗІ СВОЇМИ ЗНАЙОМИМИ! Так приходьте всі на комедію в 3-ох діях

УВАГА!

ГОРЕ БАБІЯМ

Ця комедія це добра острого для мужчин, як мають пізнавати жінок, а жінкам наука, як і де мають ловити своїх мужів, що зраджують їх. Тому приходьте на цю комедію і кличте старих і молодих. — Відиграє її

АМАТОРСЬКИЙ КРУЖОК 1-шої СОТНІ „ОРГАНІЗАЦІЇ ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ“ В НЬО ЙОРКУ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8-ГО ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER) 1936 Р.

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ, 217-219 EAST 6th STREET, NEW YORK CITY. ПОЧАТОК в годині 6-тій вечір. Вступ 50 центів. ПО ВИСТАВІ Б А Л Ї

Локкі для Вас

— Це є Легке Курення!

Навіть Після Пізньої — ЧИСТИЙ СМАК

Хоч ви курили їх від ранку до опівночі, ви знайде-те, що Luckies залишають чистий смак... чисте горло. Вони є Легке Курення.

Для Чистого Горла

Після Пізньої Забави

Сigaretка, що залишає ваше горло вільним і чистим в нічних забавах, залишить його вільним і чистим кожної ночі. Отже, чи це є „велике по-бачення“ або „рано до ліжка“, охороняйте делі-катні мембрани вашого горла! Посягайте по легке курення — Luckies. Ви дістанете найкращий тю-тун, що можуть купити гроші — але вільний від певних подразників захованих природою на-віть в найбільше досконалих зразках сирового тютюну. Пам'ятайте, ці подразники є УСУНЕНІ з ваших Lucky Strike. „Toasting“ усуває їх. Легке курення дає вашому смакові захоплення... і вашому горлові дає охорону!

★ ★ БЛИСКАВИЧНІ ВІСТІ! ★ ★

Мемфіський Колумніст Друкує Тижневий Перед-бачення для „Сайнстейкс“

Геррі Мартін, добре знайши мем-фіський колумніст, додав до своєї колумни спеціальний номер. Ко-жого тижня він передсказує ви-пад в Вашому Lucky Strike „Сайн-стейкс“! Досі він був правильним один раз з трьох. „Мене можуть трохи похвалити за те, що я той 333 переставити адогас!“ говорить Мр. Мартін — і ми готові дати йому це. Привітання Мр. Мартін.

Чи Ви вступили вже? Чи Ви ви-грали Ваші прекрасні Lucky Strike? В повітрі є музика. Награвте па-ро на „Your Hit Parade“ — в середу і суботу. Сухайте, судити і пори-шуйте ці тони — тоді спробуйте Ваш Lucky Strike „Сайнстейкс“.

І якщо Ви вже не курите Luckies, купіть пачку сьогодні і спробуйте їх. Можливо, що Вам бракувало чогось.

Luckies — легке курення

З БАГАТОГО, ЦІЛОМ-ДОЗРІЛОГО ТЮТЮНУ — „IT'S TOASTED“

Copyright 1936, The American Tobacco Company

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ОПЕРА „МАЗЕПИ“ ЗНОВУ НА ОВИДІ.

Іван Мазепа це безсумнівно одна з найславніших лицар-ських постатей України. З о-собобо великого цього гетьма-на зв'язана тісно епоха на пе-реломі 17-го та 18-го столі-ття. З ним лутчиться тісно наше сучасне „державницьке відрод-ження“.

Мазепа це один з тих нечи-слених українських гетьманів, які були не тільки добрими полководцями, але також про-ворними політиками та зріли-ми державними мужами. Ідею української державності став-ить Мазепа ясно та непри-мирно, кидаючи її як визов нашім ворогам. Ось його сло-ва, взяті з лібрета опери:

Без волі, свободи і слави
Ми гнудись довго, мов раби,
Чи пануванням Варшави,
Чи самоволі Москви.
Та самостійною державою
Україні стати вже пора!
Знамя і гетьманську булаву
Я підймаю на царя!..

Мазепа вмів теж бути гуч-ним дипломатом та вмів ви-користовувати в даний мент пригожі обставини: одним словом, вмів бути львом і ли-сом. Це він організує козаць-кі полки та адміністративний апарат, а рівночасно, щоб при-спати чуйність московського цря, впевняє його про свою відданість та лояльність.

Як лицар та політик здобув він собі славу в цілій Європі. І тому не диво, що його особа знайшла відгомін в європей-ській літературі. Славні євро-пейські письменники: драма-турги, як англійський Байрон та польський Словацький, о-співували славу Мазепи. Мож-на сміло сказати, що жадна з українських державних по-статей не заняла стільки міс-ця в світовій літературі, що гетьман Мазепа.

Це теж вимріяний лицар — для жіноцтва. І тому теж не диво, що дочка генерально-го старшини Кочубея втікає з дому за Мазепою, що каже про нього:

...Мені одно лиш любо:

Чути мову Мазепи

Та бачити гордий його вид!

Свою увагу присвятив Ма-зепі теж і славний композитор Петро Чайковський, що напи-сав оперу „Мазепа“.

Оцю оперу матимемо тепер знову змогу побачити в Кар-негі Гол в Нью Йорку. Поба-чимо гетьмана Мазепу на бі-лому коні, так, як виглядав він перед битвою під Полта-вою 1709 р.

В опері „Мазепа“ виступає першорядний добір артистич-них сил. Симфонічна оркестра, яка супроводить оперу, має по-між собою найкращих наших віртуозів-музикантів, а поміч-ник диригента це наш компо-зитор, п. Придаткевич. Пре-красні костюми артистів в о-пері дадуть нам змогу пізнати нашу бувальщину в повному її виді та красі, як щось чару-юче, лицарське. Це доба, ко-ли то світ числився з нами, як з лицарською нацією, ко-ли то славний завоюник Карло XII у своєму поході на Москву лутчиться з гетьма-ном Мазепою та обидва спіль-но воюють.

При тій опері ми мусимо мати свій балет. За ту працю взявся балетмайстер Д. Чутро. Треба підкреслити, що це є перша спроба створити укра-їнський оригінальний балет. Такий балет, якщоб повстав, був би для нас доброю про-пагандою.

Прийміть, шановні читачі, моє щиро-го привітання до цієї опери. Я думаю, що вона буде дуже цікавою і корисною. — О так! — каже дослід-ник — то були найсмачніші чоботи, які я колинебудь їв.

Поларна випава.

Швець приніс чоботи підбі-гуновому дослідникові.

— Я приніс панові нові чо-боти для нової підбігунової виправи. Чи панові задово-лені з останньої пари?

— О так! — каже дослід-ник — то були найсмачніші чоботи, які я колинебудь їв.

В обличчі смерті.

87-літній лежить смертельно хорий. Знає, що хвилини його пороховані, тому прикли-кав двох послугачів із похоронного заведення та дає їм вказівки про подробиці похорону. Вкінці виймає п'ять до-лярів і каже:

— А як уже мене похорони-те, то підете собі до салуну й випете за моє здоров'я.

Два подорожні стрічаються в готелі.

— Чи в вашій кімнаті є та-кож стільки блощиць, як у мо-їй?

— Я радю відповісти на ва-ше питання, однак насамред мусів би знати, скільки є в вашій?

Священик (до селянки, що лежить у ліжку): — То ви, Катерино, кажете, що лежите вже три роки в ліжку?

Селянка: Так, прошу отця духовного, тому три роки був у мене лікар і сказав мені, що не вільно мені встати, поки знову не прийде, однак від того часу не приходив.

Лікар і хорий.

Нарешті горячка опала. Лі-кар відітхнув.

— Ласка божа врятува-ла вас, та завдячуєте це й тому, що маєте сильний організм! — каже лікар.

Хорий усміхнувся вдоволе-но:

— Сподіюся, пане докторе, що ви візьмете це під увагу при виставлюванні рахунку.

УВАГА! ЛЮДИНА, КОНИ, І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
ЗАХОДАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ І УКРАЇНСЬКОГО ЦЕРКОВНОГО ХОРУ

при церкві св. Апп. Петра й Павла, відбудеться

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8-ГО ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER) 1936 Р.
В ГОДИНИ 3-ТІЙ ПОПОЛУДНІ В ЛІБЕРТІ ГАЛІ.
Святочну промову виголосить М. Дудра, редактор "Лемківського Давона". Хор під управою Р. Гвоздевича.
Просимо всіх українських громадян прийти численно на це Велике Свято. — Комітет.

ПОЗІР! НЮ ГЕЙВЕН, КОНН., І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!
ЗАХОДАМИ БРАТСТВА І ТОВАРИСТВА

ПОСВЯЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРАПОРА
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 15-ГО ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER) 1936 Р.
В ЛИТОВСЬКІЙ ГАЛІ,
339 GREEN STREET, NEW HAVEN, CONN.

На це свято запрошуємо всіх українців і українок, старших і молодших, як рівнож просимо доколичних громадян, щоб прибули до нас на цей день та щоб допомогли нам скріпити свої сили в нинішній громаді. На це Свято ми запросили визначніших американців, тому не забудьте за цей день, а прийдіть якнайчисленніше, щоб показати американцям, що ми дійсно зорганізована нація. Національний Прапор скріплює нас усіх, додає нам духа і витривалості до Громад, Товариств і всіх організацій. Тому ми звертаємося з проханням до місцевих і позамісцевих громадян, Братств, Товариств, Клубів, Сестричтв, Чер. Хреста в Стемфорд, Савпорт, Бріджпорт, Дерби, Ансонія, Мерден, Нью Брітен, Гартфорд і всіх, котрі можуть прийти на це свято.
Свято відбудеться в такий порядок: СЛ. БОЖА в год. 10-ті, яку відправляє о. Р. Волінець. По Сл. Божій відбудеться ПОСВЯЧЕННЯ ПРАПОРУ. По посвяченні всі підемо на Литовську Галю, там відбудеться спільний ОБІД та Реферат з рамени О. Д. В. У. Відпоручник О. Д. В. У. вручить прапор згорієній молоді. По закінченні церемонії розпочнеться ЗАБАВА і буде продовжуватися до пізньої ночі. До танців буде пригравати Упр. Оркестра, котра нам є вже знайома. Бюлеті на обід і танці \$1.00, а на танці 35 центів.

Українська Радова Година, що відбудеться комуні невідомо за станції W. E. L. I. 900 Кс. проголосить це свято 15. листопада. Накрутіть свої радія і слухайте цього оголошення. Адреса до церкви: 127 PARK ST., New Haven, Conn. — КОМІТЕТ.

УВАГА! ІОНКЕРС, Н. Й. І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
ТОВАРИСТВО ПОДІЛЬСЬКА СІЧ, ВІД. 8. У. Н. СОЮЗУ
В ІОНКЕРС, Н. Й.

ДВАЦЯТЬ-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ
СВОГО ІСНУВАННЯ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8-ГО ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER) 1936 Р.
В неділю рано по Службі Божій буде відправлена Панахида за померлих членів Товариства.
В години 6-тій вечір відбудеться спільна вечерея членів і членів Товариства.
На ювілейній Святі буде прийнятий гол. предс. У. Н. С., М. Мурашко; місцевий парох о. М. Кінаш; д-р Е. Майчик і WM. CAULEY.
Вступ на вечеру \$1.50 від особи.
Забава відбудеться в У. Н. Домі, при 13 WASHINGTON ST., YONKERS, N. Y.

УВАГА! ПАСЕИК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
ХОРОШО ЛЮДИНА ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ГРОМАДІ
поставить драму о. Степана Мусійчука, в 5 діях, з живими образами
Листопадних днів нашої слави і волі, під заголовком:
"В БОРОТБІ ЗА ВОЛЮ"
В ГАЛІ ПІД Ч. 47 NORE AVENUE, PASSAIC, N. J.
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8-ГО ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER) 1936 Р.
Початок точно в години 7-мії вечір. — Вступ: старші 35 ц., діти 10 ц.
В головних ролях виступають: пані Куша, панна Кат. Бунга і панове: Даміанович, Тетячук, Лелет, Лідло, Живіцький, Мікула і гурт селянський та гурт Січових Стрільців. — Режисерує сам автор.
Драма як раз під пору Листопаду. В драмі представлена наша боротьба в 1918-тім році за волю України. Приходьте усі і привідьте знайомих, а не пожалуйте.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й. І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
ДУХОВНА МІСІЯ
відбудеться
В ЦЕРКВІ СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ, Ч. 26-28 ІСТ 7. ВУЛ.
В ДІЯХ
ВІД 7-ГО ДО 15-ГО ЛИСТОПАДУ 1936 РОКУ
Місцю мілітну проповідь виголосить о. місіонар В СУБОТУ, дня 7-го ЛИСТОПАДА в години 7-мії вечір і подасть даліший порядок місії.
Місцю переведе Впр. о. місіонар Тр. Шинкович чина Спасителя з Йорктон, Канада.
Запрошуємо всіх українців міста Нью-Йорку і околиць взяти участь у тій духовній місії.
о. Петро Понятишин, о. Филемон Тарнаський.

ПОЗІР! НЮ ЙОРК, Н. Й. І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!
ЗАХОДАМИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ГРОМАДИ В НЮ ЙОРКУ

ВЕЛИЧАВНИЙ БАЛЬ
В СІЧОВІЙ ГАЛІ,
229 SPRINGFIELD AVENUE, NEWARK, N. J.
Цим запрошуємо всіх місцевих і позамісцевих громадян прийти численно на цю правдиво веселу забаву. — Добра музика.
Комітет.

СЛОВ'ЯНИ В ЕСПАНІ

Гаджіб Вада.

Як Мугамед Абдельджібар здобув почесну гаджібу, викидало це довгі усобиці (громадянські війни). Мугамед становив відібрати королеві Гішмові престіл і життя. Мали вже бити Гішма, як дізнався про те славний Вада, підкорив, або наставник слов'янської кіннотної сторожі короля Гішма, що дуже любив свого пана. Він пішов до Мугамеда та сказав: "Навіщо проливати кров нещасного, коли і без того можеш досягнути мету? Вистане замкнути Гішма на все життя у в'язниці. Я сам вкажу найлегший спосіб". Мугамед послушав ради слов'янина. Схопили якогось слов'янина, дуже похорого на короля, вдушили та всунули у королівське ліжко. Гішма тимчасом потайки скрикнув в хаті одного довірливого везира. Рівночасно розпустили вістку про нещастя Гішма, опісля про його смерть. Мугамед проголосив себе королем, прибравши назвище Ель Могді Біла, себто присмирник.

Він постановив прогнати загально знаменитого африканську сторожу. З того прийшло до довгої громадянської війни. Африканці воювали під проводом завзятого Сулеймана. Шастя переходило на бік одних то других.

Слов'янин Вада постановив викинути нагоду. Будучи поправді самовладним паном Кордови, довів Вада до того, що не ждучи виразного приказу Мугамеда, вивів із укрітень короля Гішма та показав його народові у великій мошії. Було це в липні 1010. р. Ціле місто зраділо, як розійшлася вістка, що король Гішма живе. Безчисленні юрби народу зійшлися перед мошею, де і слов'янин Вада представив монарха. Його серед окликів загальної радості проголосили королем і завели до аліказару (замку). Мугамеда, що там був укрився, слов'янин Анбаро привів до Гішма, який засудив Мугамеда на смерть. Голову вбитого після його противникові Сулейманові.

Тепер треба було ще повернути в державі повний спокій. Сулейман усе ще загрожував столиці, а збунтувався теж губернатор Толедо Обейда. Це завдання поручив король Вада. Команду над слов'янськими відділами віддав Вада слов'янам Загорові й Анбарові, а сам Вада на чолі кінноти вирушив до Толедо. Вада розбив військо Обейда, його самого взяв до неволі та відіслав до Кордови. Там на приказ короля Гішма кат відрубав голову Обейда. Сулеймана перемогли оба слов'янські вожді Загор і Анбар.

"Слов'янин Вада — читаємо в арабських соповіданнях Конде — вернувся до столиці, повен радістю із свого чину, відправив християнські підмоги та ще більші обітні дав їм на дорогу. Король Гішма прийняв його із найбільшою пошаною. Слов'янам, що були

під його наказами, понадавав уряди алікалярів і до смерті намісництва в південній Еспанії". Інший історик каже: "Відтепер Гаджіб Вада при допомозі своїх слов'ян володів самостійно в Кордові. Намісництва найзатішніших міст висталили слов'янам".

Історик, Гамер-Пургітталі каже: "Тепер панами Андалузії (Еспанії) були слов'яни. Майже всі провінції перейшли під королівську владу".

Та Сулейман усе ще не зовсім був переможений. Він видав відозву, якою накликав губернаторів східної Еспанії, щоб спротивилися перевазі слов'ян, які "тиранізують Кордову й інші міста".

До короля Гішма дійшла чутка, що Вада змовляється із Сулейманом. Перевели слідство в домі Веди й тут знайшли листи, що їх Гішма видав до губернаторів, накликаючи до війни проти Сулеймана. Тому, що Вада сховані листи на приказ короля Гішма відрубали Вада голо-ву (1011. р.).

(Кінець буде).

ЖЕ В ЕТІОНІ КРАДУТЬ

Італійські часописи майже що дня розписуються про те, як то праця при будові доріг в Етіоні поступає вперед і які вдоводені є робітники, що працюють при будові доріг, і як їм добре платять. Тимчасом рекрутація нових робітників відділів до східної Африки мабуть не вдається.

Немає сенсацію викликала вістка з Асмари, що губернатор генерал-Гуоні мусів для приміру покарати деяких підприємів, яким віддали були будову дороги Адірат-Аляджі. Генерал-Гуоні перевів несподівану інспекцію та stwierдив, що підприємці ошукують робітників і не виплачують їм установлені плати, а таксамо харч дуже поганий.

Підприємця Ерколе Грасо арештували та відставили назад до Італії й покарали карою 50,000 лір. Таксамо покарали карою 75,000 лір будівельне підприємство Саблінія, якого 3 інженерів арештували. Цю приватну вістку потвердили італійські часописи та зазначили, що Мусоліні приказав перевести якнайгостріше слідство.

ЧОГО МОЖЕ ДОКОНАТИ ВІДВАГА І ЗРУЧНІСТЬ.

Молода, добре виспортувана хінська боксерка з замишування, панна Мавуомей, несподівано зустрілася перед брамами міста Шангаю з дев'ятьма вломниками. Дівчина допустила кожного до себе й кожного так влучно пошастувала боксерським ударом, що хоч яке це неймовірно, обезвладила дев'ять мужиків і перемогла їх шангайський поліції. Сьогодні панна Мавуомей служить при шангайській пошані.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й. І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
ЗАХОДАМИ КОМІТЕТУ ВИКУПЛЕННЯ НАРОДНОГО ДОМУ В ЗАЛІЗНИЦІ, ПОВІТ ЗБОРІВ

ПЕРШИЙ ОСІННІЙ БАЛЬ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 8-ГО ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER) 1936 Р.
218-220 EAST 2nd STREET, NEW YORK CITY.
Початок в години 8-тій пополуночі. — Вступ 40 центів.
Музика Радова С. Дембського.
Комітет запрошує усіх українців міста Нью-Йорку і з околиць прийти на цей баль. А головню відноситься до Громадян міста Залізи Нові і Старі, Таів Ростоцьких, Заруди і Ковтунів, як рівнож і з поближких сіл. Дохід з цього балу призначений на Народний Дім в Залізних Нових, де буде служити для цілого округу Залізчини, пов. Зборів. За добру гостину ручитесь
Комітет.

P. STASIUK

124 FIRST AVENUE,

між 7-мою й 8-мою вулицею

Білий дім у бльоку

NEW YORK CITY

ФІЛІІ

628 5th AVENUE

(МІЖ 17-ТОЮ І 18-ТОЮ ВУЛИЦЕЮ) БІЛИЙ ДІМ У БЛЮКУ

BROOKLYN, N. Y.

121 NASSAU AVE.

(МІЖ ВУЛИЦЯМИ ECKFORD І OAKLAND)

(GREENPOINT)

BROOKLYN, N. Y.

НА ПЯТНИЦЮ І СУБОТУ (6 І 7) ЛИСТОПАДУ

ФІРМА СТАСЮКА ПОРУЧАЄ:

Шинки
вуджені
ЗАДНІ
25 цнт. фунт

Ковбаса
Свіжа
НЕ ВУДЖЕНА
25 цнт. фунт

Лойн
оф Порк
(в цілм кавалку)
20 цнт. фунт

Крайові
Шинки
ІМПОРТОВАНІ
4-фунт. \$1.60

Солонина
паприкована
17 цнт. фунт

Шинка
варена
(Boiled Ham Sliced)
55 цнт. фунт

Вуджений
Тендерлоін
31 цнт. фунт

Вудженка
з реберками
(RIB BACON)
В ЦІЛІМ КАВАЛКУ
22 цнт. фунт

Шинка
передня
ВУДЖЕНА
19 цнт. фунт

Ковбаса
ВУДЖЕНА
СІКАНА
25 цнт. фунт

Крайові
Шинки
ІМПОРТОВАНІ
2-фунт. 85 ц.

Шинки
задні
СВІЖІ
22 цнт. фунт

ВІЙСЬКОВЕ ПРИСПОБЛЕННЯ У ШКОЛАХ.

Міністерство освіти в Польщі в порозумінні з військовою владою рішило ввести деякі зміни в програмі навчання в середньому загально-освітньому шкільництві згідно з потребами військового вишколу до оборони краю. В цьому шкільному році як переходовому програма навчання в чотирьох класах гімназій нового уряду буде відповідати першому ступеневі військового припасоблення.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

УКРАЇНСЬКА гр.-цотол. Парохія
в Сентралі, Па., пошукує ДІАКОНА-ВЧИТЕЛЯ з добрим голосом, терпеливого, котрий має учини діти, давати представлення і проповідати хор. Платити згідно з угодою. Посла до обійняти сей час. Толоситесь: JOHN LIPACI, P. O. Box 472, Central, Pa. 259-60

В БРОНКС, Н. Й.
до винайму КРАСНА ГАЛЯ на представлення, концерти, віча, бали, весілля, христини і різкоподні забави. Велика сцена, нові декорації, вигадана кухня і гардероб. Виплатиться нинішньому Товариству влаштування підприємства. Галя під числом 1013 East Tremont Ave., Bronx, N. Y., один бльоку від 177 вулиці соборної стації Бронкс парку. Галя відчинена від години 7-мої вечір кожного дня. 242.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: рано від 10 до 12. вечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

СТУДІЯ
УКРАЇНСЬКОГО АРТ-МАЛЯРА
ІВАНА КУЧМАКА
під ч. 237 E. 10 ВУЛ. в НЮ ЙОРКУ.
Отримую до відома всім зацікавленим, що виконую всі малярські праці, як: портрети, краєвиди, церковні образи, ілюстрації й інше. Також виконую всілякі контрактні праці, як малювання церков, галей, народних домів, та сценічні декорації. Ціни умірковані. 207.

Іван Кучмак, арт.-малар.

НАЙКРАЩЕ ХОРІ.
НЕ ТРАТЬТЕ НАДІІ
Даром пробка
МІЛЕРТОН

СЬОГОДНІШНЄ ОГОЛОШЕННЯ У ВАШИХ РУКАХ МОЖЕ БУТИ ВАШИМ ПЕРШИМ СТУПЕНЕМ ДО ЗДОРОВ'Я.

Хочемо, щоб найбільше людей пізнали це відоме лікарство, злізне, котре доконала таких чуд у небухат шапках, обертала і небухат шпирок.

Одна Велика Коробка \$1 вистане майже на цілий місяць помічати найкраще хорого.

Спеціальна оферта читачам "Свободи":

[] \$1.00 за одну коробку Мілertonу
[] \$1.50 за дві коробки Мілertonу
[] \$2.00 за три коробки Мілertonу

Питайте за злізком Мілerton у вашій місцевій аптеці, а як там його не мають, то пишіть до:

J. S. MILLER, Inc., Dept. U., P. O. Box 928, Newark, N. J. Потребуюмо агентів.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАПИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В БРОНКС, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦІХ
129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4-2565.
BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE (cor. E. 18th St.), BRONX, N. Y. Tel. Ludlow 4-2563.